

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou ve věci

žalobce: **Ch. A. E.**, nar. X.
státní příslušnost: X.
t. č. pobytem X.

zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Císařem
se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-27/LE-LE05-LE05-2020

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-27/LE-LE05-LE05-2020 („rozhodnutí žalovaného“) rozhodl, že žalobci pro existenci důvodů podle § 15 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“) nelze udělit azyl a pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu mu nelze udělit ani doplňkovou ochranu.
2. Žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí žalovaného z několika důvodů. Rozhodnutí žalovaného nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a je nepřezkoumatelné. Žalobce primárně namítá nedostatečnou konkrétnost a určitost výrokové části rozhodnutí žalovaného v rozporu s požadavky vyplývajícími z § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Rozhodnutí žalovaného odkazuje pouze na § 15, resp. § 15a zákona o azylu. Každé z těchto ustanovení obsahuje několik samostatných důvodů vyloučení žadatele z mezinárodní ochrany. Z výroku rozhodnutí žalovaného není zřejmé, který konkrétní důvod žalobce naplnil. Výrok rozhodnutí je proto neurčitý.
3. Dále žalobce namítá, že žalovaný věcně neposoudil jednotlivé důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Samotné použití § 15 a 15a zákona o azylu vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci. Z odůvodnění rozhodnutí nepřímě vyplývá, že hlavním důvodem vyloučení žalobce je jeho tvrzení o tom, že pobodal jiného člověka. Žalovaný však blíže nezjišťoval, za jakých okolností k tomuto skutku došlo (zda nešlo o případ nutné obrany apod.). Měl s žalobcem alespoň provést doplňující pohovor. Žalovaný dostatečně neprokázal, že v případě žalobce existuje důvod pro jeho vyloučení. Výrok rozhodnutí proto nemá oporu ve spisu a rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
4. Při seznámení žalobce s podklady pro vydání rozhodnutí zřejmě nebyl přítomen tlumočník. To zakládá procesní vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného.
5. Trestní jednání, kterého se žalobce dopustil na území ČR, nemůže mít vliv na využití § 15 a § 15a zákona o azylu. Jednalo by se o nepřipustně extenzivní výklad těchto ustanovení.

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Výrok rozhodnutí splňuje všechny zákonné požadavky. Konkrétní důvod vyloučení žalobce vyplývá z odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Pro aplikaci obou ustanovení postačí pouze důvodné podezření, že se žadatel dopustil skutku, který zakládá důvod pro jeho vyloučení. Žalovaný vycházel z výpovědi žalobce, kterou považuje za dostatečnou. Zpochybňování jejího obsahu je spekulací právního zástupce. Pokud existovaly skutečnosti zpochybňující závažnost jednání žalobce (např. tvrzená nutná obrana), měl je uvést v průběhu řízení.
7. Ve vztahu k § 15a zákona o azylu žalovaný vyšel z odsuzujících rozsudků ve věci drogové trestné činnosti žalobce. Řádně odůvodnil svou úvahu o tom, že jednání žalobce lze považovat za vážný zločin. Drogová kriminalita je obzvlášť závažná, zejména s ohledem na její devastální dopady na psychické a fyzické zdraví uživatelů drog i celé společnosti.

Závažnost tohoto typu trestné činnosti dokládá i několik mezinárodních úmluv přijatých k jejímu potírání.

III. Rozhodnutí žalovaného

8. Z rozhodnutí žalovaného, které rekapituluje obsah spisu, mj. vyplývá, že žalobce jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavy z pronásledování a smrti. V 17 letech se přidal k místnímu gangu, který válčil s jiným gangem. Jeho gang měl převahu. V roce 2008 porazili nepřátelský gang a zabili jeho vůdce. Sám žalobce zabil jednoho z členů nepřátelského gangu, kterého ubodal. Zranil také dvě další osoby, ale neví, jak nakonec dopadly. Z toho důvodů jej policie hledá pro vraždu. Žalobce proto odjel do Lagosu a nějakou dobu žil tam. Z Nigérie odešel v roce 2013 a poté v různých zemích EU žádal o mezinárodní ochranu. Obává se také pomsty ze strany druhého gangu, který určitě má nového vůdce a pokračuje ve své činnosti. Žalobce chce v ČR zůstat, protože zde má přítelkyni a syna.
9. Jako podklady pro vydání rozhodnutí žalovaný kromě protokolu o výpovědi žalobce využil také opis z evidence rejstříku trestů žalobce, trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 31. 10. 2016, sp. zn. 7 T 36/2016, rozsudek téhož soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 5 T 96/2017, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, sp. zn. 7 To 24/2018. S těmito podklady žalovaný žalobce seznámil, ten k nim neměl žádné připomínky.
10. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce existuje důvodné podezření, že v zemi původu spáchal vážný nepolitický zločin. Proto je tu důvod pro jeho vyloučení z možnosti udělení azylu podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Z jeho pohovoru vyplývá, že jako člen zločineckého gangu zavraždil člena konkurenčního gangu a nožem zranil další osoby. Pro tuto vraždu jej hledala policie, proto utekl z vlasti. Jelikož sám žalobce prohlásil, že se tohoto skutku dopustil a že k útěku z Nigérie jej vedl strach z trestního stíhání, existuje důvodné podezření, že se dopustil vážného zločinu. Za vážný zločin lze obecně označit vraždu, případně také těžké ublížení na zdraví. Tento zločin žalobce spáchal jako člen organizované zločinecké struktury, jejímž členem se stal dobrovolně a ze své vlastní vůle. Poté se žalobce nesnažil nijak zmírnit následky svého jednání, nijak se nezajímal o osud poškozených. Vyhýbal se spolupráci s příslušnými orgány. Je zřejmé, že tento skutek nesouvisí s jakýmkoliv politickým cílem či motivem, jde proto o závažný nepolitický zločin. Zároveň se jej žalobce dopustil v Nigérii. Je tedy splněna i geografická podmínka, že se žalobce dopustil předmětného zločinu mimo zemi svého azylu [čl. 1F písm. b) Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků].
11. V případě žalobce zároveň existuje důvod pro jeho vyloučení z doplňkové ochrany podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Kromě důvodů, které žalovaný uplatnil ve vztahu k § 15 zákona o azylu, poukázal na odsouzení žalobce v ČR. České soudy jej odsoudily k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 2 roky a k vyhoštění na 5 let pro spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými látkami a jedy podle § 283 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník („trestní zákoník“). Jedná se o zvláště závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku. Závažnost drogové kriminality obecně plyne ze závažností svého dopadu a mírou devastačního účinku na psychické i fyzické zdraví konzumentů, ale i celkově na společnost. Užívání drog patří k

sociálně patologickým jevům s nejvýraznějšími negativními důsledky. Drogovou trestnou činnost žalobce páchal opakovaně a úmyslně. K uložení nepodmíněného trestu došlo poté, co porušil podmínku stanovenou předchozím odsuzujícím rozsudkem za tutéž trestnou činnost. Obchodování z drogami považuje za zvlášť závažný zločin judikatura (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2019, č. j. 4 Azs 352/2019-36) i Příručka UNHCR. Žalobce nepřechovával drogy pro svou osobní potřebu ale za účelem jejich distribuce. Jednalo se navíc o tvrdé drogy (kokain).

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání. Vyzval účastníky řízení, zda s takovým postupem souhlasí. Žalobce se ve stanovené lhůtě k této výzvě nevyjádřil, proto se má za to, že s rozhodnutím o věci samé bez jednání souhlasí. Žalovaný s rozhodnutím bez jednání souhlasil. Krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (podle § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU („procedurální směrnice“).
14. Žaloba **není důvodná**.
15. Žalobce namítá nespolehlivé zjištění skutkového stavu, nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů a několik procesních pochybení. Krajský soud žádnou z žalobcem uplatněných námitek nepovažuje za důvodnou.
16. Rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný jej naopak odůvodnil poměrně pečlivě. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zcela zřejmé, z jakých skutečností žalovaný vycházel, jak je hodnotil, jaká ustanovení zákona o azylu aplikoval na případ žalobce, jak případ právně posoudil a k jakým dospěl závěrům. Žalobce měl možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí za účasti tlumočnice do anglického jazyka (což právní zástupce žalobce mohl snadno ověřit, pokud by před podáním žaloby nahlédl do spisu nebo se dotázal žalobce). Rozhodnutí žalovaného považuje krajský soud za dostatečně jasné, přesné, a srozumitelné.
17. Dostatečně určitý je i výrok rozhodnutí žalovaného. Ačkoliv lze uznat, že by bylo vhodnější, pokud by žalovaný ve výroku uvedl konkrétní ustanovení (včetně odstavce i písmena), podle kterého rozhodl, to že uvedl pouze paragraf, nezakládá nezákonnost rozhodnutí. Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud, podle kterého „[o]mezí-li se výčet právních ustanovení jen na paragraf právního předpisu, namísto přesnějšího odkazu na jeho ustanovení podle podrobnějšího členění (odstavce, písmena, body), nejde o tak závažný nedostatek náležitostí správního rozhodnutí, jenž by sám o sobě vedl k jeho nezákonnosti“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25). Podstatné v tomto případě je, že z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že k vyloučení žalobce z azylu došlo podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Z doplňkové ochrany žalovaný vyloučil žalobce podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

18. Přisvědčit nelze ani námitce žalobce, že žalovaný pochybil, pokud neposuzoval, zda v případě žalobce existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu judikoval, že „[j]estliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119).
19. Souhlasit nelze ani s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce namítá, že žalovaný vycházel pouze z jeho výpovědi a jeho tvrzení nijak blíže neověřoval. V tomto postupu krajský soud nevidí problém. Je pravdou, že důkazní břemeno ve vztahu k aplikaci vylučující klauzule nese žalovaný. Pro možnost vyloučení podle § 15 i § 15a zákona o azylu pak není potřeba mít stoprocentní jistotu o tom, že žadatel se dopustil předmětného činu. Postačí, že o tom existuje „důvodné podezření“. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je právě výpověď žadatele nejdůležitějším důkazním prostředkem. Je to totiž právě žadatel, kdo svými tvrzeními utváří rámec zjišťování skutkového stavu. To platí jak ve vztahu k posuzování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, tak ve vztahu k posuzování důvodů pro vyloučení žadatele.
20. Jak uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí, s ohledem na § 19 odst. 2 zákona o azylu žalovaný nemá možnost ověřovat spáchání trestného činu žadatelem prostřednictvím orgánů v zemi jeho původu. Nezbyvá mu proto než vycházet z tvrzení žadatele. Pokud žalobce přiznal, že ubodal člověka, sám tím poskytl žalovanému důvod pro rozhodnutí o jeho vyloučení z mezinárodní ochrany. Žalobce jasně vypověděl, že se účastnil války gangů, ve které připravil o život člena nepřátelského gangu a další členy zranil. Také uvedl, že jej policie hledá za vraždu. Žalovaný tak nepotřeboval zjišťovat žádné další skutečnosti. Úvahy jeho právního zástupce o tom, že žalovaný neověřoval, zda žalobce náhodou nejednal v nutné obraně, či zda neexistují jiné polehčující okolnosti, v tomto případě nejsou na místě. Skutkový stav zjistil žalovaný dostatečně k tomu, aby mohl dospět k závěru, že v případě žalobce existuje důvodné podezření o tom, že se v zemi původu dopustil vážného nepolitického zločinu. V podrobnostech ohledně právního hodnocení jednání žalobce, které žalobce nijak nerozporuje, krajský soud odkazuje na podrobné odůvodnění rozhodnutí žalovaného.
21. Pokud jde o námitku, že žalovaný zohlednil i odsouzení žalobce za drogovou trestnou činnost, které se dopustil na území České republiky, tato rovněž není důvodná. Tuto trestní činnost žalovaný zohlednil pouze ve vztahu k vyloučení žalobce z doplňkové ochrany podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Na rozdíl od vylučující klauzule u azylu, která vychází z čl. 1F Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků, vylučující klauzule u doplňkové ochrany nevyžaduje, aby byl vážný zločin spáchán mimo zemi, kde žadatel hledá ochranu. Žalovaný proto mohl přihlídnout i k trestní činnosti, které se žalobce dopustil na území České republiky.
22. Krajský soud s ohledem na uvedené považuje rozhodnutí žalovaného za přezkoumatelné a věcně správné.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

36. Krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s., protože žalobní body jsou nedůvodné a krajský soud nezjistil žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout i bez námitek.
37. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 2. prosince 2020

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. K.